

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ГРАД БАЊА ЛУКА
ГРАДОНАЧЕЛНИК
ГРАДСКА УПРАВА
Одјељење за привреду**

Трг српских владара 1, 78 000 Бања Лука, Република Српска, БиХ, тел: +387/0/51 24 44 22, факс: +387/0/51 24 45 21

Број: 02-30-196/2015

**Информација о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука
у 2014. години**

Бањалука, мај 2015. године

Уводне напомене

Програмом рада Скупштине града Бањалуке за 2015. годину предвиђено је да се у другом тромјесечју 2015. године разматра и усваја на сједници Скупштине града Информација о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години. С циљем израде наведене информације, „Чистоћа“ а.д. Бањалука доставила је Одјељењу за привреду Извјештај о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука за период 01.01. до 31.12.2014. године, биланс стања и биланс успјеха за 2014. годину. Финансијске извјештаје „Чистоћа“ а.д. Бањалука за 2014. годину усвојио је Управни одбор Друштва на 14. сједници, одржаној 05.03.2015. године, а Извјештај о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука за период јануар-децембар 2014. године Скупштине акционара Друштва ће разматрати јуна 2015. године.

На основу Извјештаја о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години и биланса успјеха за 2014. годину, Одјељење за привреду је сачинило наведену информацију, засновану на економској анализи основних резултата пословања, као и анализи добијених показатеља и елемената квалитета привређивања у 2014. години (приложене табеле).

Правни статус и дјелатност „Чистоћа“ а.д. Бањалука

Комунално предузеће „Чистоћа“ основано је 1955. године. Садашње привредно друштво за комуналне услуге „Чистоћа“ а.д. Бањалука правни је сљедбеник основног државног јавног комуналног предузећа „Чистоћа“. Промјена статуса и облика својине 70% државног капитала извршена је 2001. године, сходно одредбама Закона о приватизацији државног капитала у РС. Септембра 2011. године извршена је промјена власничке структуре капитала Друштва, чиме је Град Бањалука постао акционар са 30,0% учешћа у капиталу. С обзиром да је Град уговорна страна у највећем дијелу пословних активности Друштва, у смислу Закона о привредним друштвима, сматра се повезаним лицем.

Према евиденцији Централног регистара хартија од вриједности РС на дан 02.04.2015. године структура капитала (у %) „Чистоћа“ а.д. Бањалука била је сљедећа:

ГРАД БАЊА ЛУКА	30,000342
ТРЖНИЦА АД БАЊА ЛУКА	23,486840
ZIF VB FOND АД БАЊА ЛУКА	17,986975
ZERTER FOND АД БАЊА ЛУКА	10,107702
ZIF АКТИВА INVEST FOND АД БАЊА ЛУКА	6,197287
ФОНД ЗА РЕСТИТУЦИЈУ РС АД БАЊА ЛУКА	4,999956
БОНЕЛ АД БАЊА ЛУКА	2,556543
БАЛИЋ ЗОРАН	0,253771
ПАЈЧИН МИЛОРАД	0,151115
КОПРЕНА ЧЕДО	0,144045
Остали акционари	4,115424

Извор: Централни регистар хартија од вриједности РС

Основне карактеристике пословања „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години

Основна дјелатност предузећа је сакупљање и одвоз свих врста комуналног отпада од домаћинства и пословних субјеката, одржавање хигијене јавних површина, зимска служба и развој система управљања отпадом. Сакупљање отпада врши се на површини од око 2,5 милиона м². Посљедњих година набављена је савремена комунална механизација и опрема, тако да се чишћење града све више обавља машински.

По годишњем обрачуна за 2014. годину вриједност укупног капитала „Чистоћа“ а.д. Бањалука износила је 14.314.454 КМ, од чега се на акцијски капитал односи 9.603.944 КМ, а преостали дио укупног капитала чине ревалоризационе резерве (6.719.063 КМ), остале резерве (477.372 КМ) и акумулисани непокривени губитак (-2.485.925 КМ).

Укупна бруто вриједност средстава (актива) „Чистоћа“ а.д. Бањалука по годишњем обрачуна за 2014. годину износила је 29.840.737 КМ, а нето вриједност активе 15.642.374 КМ. Садашња (нето) вриједност сталне имовине „Чистоћа“ а.д. Бањалука по годишњем обрачуна за 2014. годину износила је 12.063.225 КМ, у чему нето вриједност грађевинских објеката износи 3.090.688 КМ, нето вриједност инвестиционих некретнина у припреми 1.268.972 КМ и нето вриједност осталих нематеријалних улагања 7.702.996 КМ.

Реализоване инвестиционе активности у 2014. години

У 2014. години „Чистоћа“ а.д. Бањалука уложила је у инвестиционе намјене 567.709 КМ, што је 58,2% више, него у 2013. години, када је инвестирано 358.953 КМ. Властитим средствима у износу од 567.709 КМ, „Чистоћа“ а.д. је набавила транспортна средства у вриједности од 392.069 КМ, машине и опрему у вриједности од 125.365 КМ те у санацију објеката уложила 50.275 КМ. С обзиром да у финансирању инвестиција нису кориштена туђа средства, у 2014. години није исказаи степен задужености, као ни у претходне четири године.

Запослени радници

По годишњем обрачуна за 2014. годину у „Чистоћа“ а.д. Бањалука била су запослена 244 радника (исказано на бази часова рада). У односу на 2013. годину, када је било запослено 236 радника, у 2014. години забиљежено је повећање броја запослених радника од 3,4%. Квалификациону структуру запослених радника чини: ВСС 7,6%, ВС 0,5%, ССС 13,8%, ВКВ 2,2%, КВ 35,3% и ПК радника 40,6 %.

Иако су у структури запослених радника „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години с највећим учешћем полуквалификовани радници (40,6%), а висококвалификовани и квалификовани радници учествују заједно 37,5%, представљена квалификациона структура не може се окарактерисати неповољном, уколико се има у виду дјелатност предузећа, у којој је нарочито заступљен мануелни рад (прикупљање и одвоз отпада, чишћење и прање улица, уклањање снијега и леда, чишћење септичких јама и други послови јавне

хигијене). Надаље, од укупног броја запослених, мушка радна снага чини 83,5%, а у старосној структури највеће учешће од 42,4% имају радници животне доби од 41 до 50 година, затим радници од 51 до 60 година (32,1%) и радници животне доби од 31 до 40 година (18,3%).

У 2014. години просјечно исплаћена мјесечна нето зарада по раднику износила је 629 КМ, што је 0,2% више, него у 2013. години, када је просјечна мјесечна нето зарада износила 628 КМ.

Показатељи обима остварења комуналних услуга у 2014. години

„Чистоћа“ а.д. Бањалука, у оквиру основне дјелатности, извршава бројне комуналне услуге, које се натурално изражавају на различите начине (ефектни часови рада радних машина, мануелних радника, реализација према третираним комуналним објектима, према третираној површини и др.). Остварење натуралног обима услуга, приказано у табели бр. 1, груписано је у четири претежне групе комуналних услуга, тако да је у 2014. години, у односу на 2013. годину, повећање натуралног обима услуга исказано једино код прикупљања и одвоза комуналног отпада од домаћинстава и других потрошача у истом режиму мјерења потрошње (55.912 тона), и то од 4,2%. Чишћење и прање јавних површина (јавна хигијена) остварено је у 2014. години на површини од 87.148.005 м², што представља смањење од 3,9%, у односу на 2013. годину. Код прикупљања и одвоза комуналног отпада од пословних потрошача у 2014. години остварене су 4.432 контејнер-туре, што је 10,1% мање, у односу на 2013. годину. У зимској служби остварено је 1.970 h машинског рада и 6.250 h мануелног рада, а и мануелни и машински рад су забиљежили смањење, у односу на 2013. годину, за више од 50%.

Комуналном услугом одвоза отпада у 2014. години било је обухваћено 52.104 домаћинстава у урбаном подручју или укупна стамбена површина од 3.250.034 м² и 588 домаћинстава у руралном подручју. Одвозом отпада од предузећа, установа и предузетника у 2014. години обухваћено је 1.640 предузећа (499.102,02 м²) и 2.004 предузетника (79.155,15 м²).

Током 2014. године побољшана је организација сакупљања, вагања, књижења и продаје секундарних сировина, тако да је у 2014. години прикупљено 1.160,5 тона папира, 59,1 тона најлона, 8,9 тона ПЕТ амбалаже и 18,5 тона шареног најлона.

У периоду јануар-децембар 2014. године „Чистоћа“ а.д. Бањалука укупно је фактурисала реализованих послова у вриједности од 9.576.887 КМ, што је 2,5% више, у односу на 2013. годину, када је фактурисано 9.342.139 КМ. У структури фактурисане реализације у 2014. години, највеће учешће од 48,1% остварено је у категорији прикупљања и одвоза отпада домаћинстава (4.604.713 КМ). Затим слиједи прикупљање и одвоз отпада правних лица (4.507.822 КМ), с учешћем од 47,1% и на крају прикупљање и одвоз отпада самосталних предузетника (464.352 КМ), које у укупној фактурисаној реализацији учествује са 4,8%. У односу на 2013. годину, повећање остварене и фактурисане реализације услуга исказано је у категорији прикупљања и одвоза отпада правних лица од 11,5% и незнатан раст од 0,7% у категорији домаћинстава, док је смањење реализације услуга од 36,3% исказано код прикупљања и одвоза отпада самосталних предузетника. Наведени

показатељи вриједности реализације упоредиви су и реални, будући да су непромијењење цијене услуга у оба посматрана периода.

У односу на укупно фактурисану реализацију периода јануар-децембар 2014. године (9.576.887 КМ), током 2014. године наплаћено је 9.820.350 КМ, имајући у виду и наплату дијела ненаплаћених потраживања из ранијих периода. „Чистоћа“ а.д. исказала је за 2014. годину просјечан степен наплате потраживања од 64% (у 2013. години 61%).

Поред тога, у 2014. години реализоване су и комуналне услуге, које се финансирају из буџета града (услуге јавне хигијене и зимске службе), у вриједности од 1.906.226 КМ, која је 2,9% већа, од вриједности истих услуга, реализованих у 2013. години (1.852.993 КМ).

Финансијски показатељи пословања у 2014. години

Уз просјечно ангажовање 244 радника (исказано на бази часова рада), у 2014. години „Чистоћа“ а.д. Бањалука остварило је укупан приход у износу од 8.950.767 КМ, који је 6,8% већи, у односу на укупан приход остварен у 2013. години. Исказани укупни расходи „Чистоћа“ а.д. износили су у 2014. години 9.160.954 КМ и мањи су 15,3%, у односу на исказане укупне расходе по обрачуну за 2013. годину. Као разлика између остварених прихода и расхода, по обрачуну за 2014. годину пронстекао је бруто губитак у износу од 210.187 КМ (по годишњем обрачуну за 2013. годину бруто губитак је износио 2.438.095 КМ).

У сљедећем прегледу представљено је кретање основних финансијских резултата „Чистоћа“ а.д. Бањалука по годишњим обрачунима у посљедњих десет година:

Година	Укупан приход у КМ	Укупни расходи у КМ	Бруто резултат у КМ	
			Добитак	Губитак
2005	8.818.086	8.503.837	314.249	-
2006	8.705.401	8.225.729	479.672	-
2007	8.944.763	8.222.659	722.104	-
2008	9.872.460	9.392.113	480.347	-
2009	10.326.533	9.868.684	457.849	-
2010	10.411.272	10.069.294	341.978	-
2011	9.190.966	8.988.758	202.208	.
2012	9.002.401	11.314.749	-	2.312.348
2013	8.382.536	10.820.631	-	2.438.095
2014	8.950.767	9.160.954	-	210.187

Укупни расходи „Чистоћа“ а.д. у 2014. години (9.160.954 КМ) мањи су 15,3%, у односу на исказане укупне расходе по обрачуну за 2013. годину (10.820.631 КМ), а посматрано према структури расхода, у односу на 2013. годину, повећање је забиљежено код осталих нематеријалних трошкова од 42,4% и трошкова производних услуга од 0,5%. У односу на 2013. годину, смањење трошкова је забиљежено код расхода по основу исправке вриједности и отписа потраживања од 52,6%, трошкова горива и енергије од 26,5%, осталих личних расхода од 17,3%, трошкова сировина и материјала од 15,9%, трошкова амортизације и резервисања

од 15,0%, код осталих расхода 5,9% и код трошкова бруто зарада и накнада смањење од 4,9%.

У структури укупних расхода „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години (9.160.954 КМ), усљед радно интензивног карактера дјелатности, трошкови бруто зарада и накнада чине 31,9% (2.922.910 КМ), трошкови производних услуга 19,7% (1.799.881 КМ), остали лични расходи 12,1% (1.112.566 КМ), трошкови амортизације и резервисања 9,2% (838.035 КМ), расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања 9,1% (834.661 КМ), трошкови горива и енергије 6,6% (603.489 КМ), остали расходи 4,7% (433.015 КМ), трошкови сировина и материјала 3,4% (312.047 КМ), а остали нематеријални трошкови у укупним расходима учествују 3,3% (304.350 КМ).

У приложеним табелама (Т-1 и Т-2) представљени су основни елементи квалитета привређивања „Чистоћа“ а.д. Бањалука по годишњем обрачуна за 2014. годину, на основу којих је Одјељење за привреду констатовало следеће:

- У 2014. години у „Чистоћа“ а.д. Бањалука укупно је фактурисано реализованих послова у вриједности од 9.576.887 КМ, што је 2,5% више, у односу на 2013. годину, када је фактурисано 9.342.139 КМ. У структури фактурисане реализације највеће учешће је оставрено у категорији прикупљања и одвоза отпада домаћинства од 48,1% (4.604.713 КМ) и у категорији прикупљања и одвоза отпада правних лица од 47,1% (4.507.822 КМ), док одвоз отпада самосталних предузетника учествује са 4,8% (464.352 КМ). У односу на 2013. годину, повећање остварене и фактурисане реализације услуга исказано је у категорији прикупљања и одвоза отпада правних лица од 11,5% и незнатан раст од 0,7% у категорији домаћинства, док је смањење реализације услуга од 36,3% исказано код прикупљања и одвоза отпада самосталних предузетника.

- На основу коефицијента економичности у 2014. години од 0,9771 (у 2013. години 0,7747), констатује се да су у сегменту економичности у 2014. години, и поред исказаног губитка у износу од 210.187 КМ, забиљежена позитивна кретања. Коефицијент економичности, у односу на 2013. годину, повећан је 26,1%, усљед повећања укупног прихода од 6,8% и смањења укупних расхода од 15,3%, односно усљед смањења бруто губитка са 2.438.095 КМ у 2013. години, на 210.187 КМ у 2014. години.

- Укупне обавезе „Чистоћа“ а.д. Бањалука по годишњем обрачуна за 2014. годину износиле су 1.233.342 КМ и повећане су 23,3%, у односу на 2013. годину. У укупним обавезама, исказаним за 2014. годину, краткорочне обавезе учествују 98,9% (1.219.649 КМ), а дугорочне 1,1% (13.693 КМ).

- По годишњем обрачуна за 2014. годину потраживања од купаца износила су 5.528.229 КМ и мања су 4,2%, у односу на 2013. годину. При том су ликвидна новчана средства на крају 2014. године износила 384.551 КМ и мања су 31,3%, у односу на стање готовине на истеку 2013. године.

- У 2014. години „Чистоћа“ а.д. Бањалука уложила је у инвестиционе намјене 567.709 КМ, што је 58,2% више, него у 2013. години. Властитим средствима (567.709 КМ) набављена су транспортна средства (392.069 КМ), машине и опрема (125.365 КМ), а у санацију објеката уложено је 50.275 КМ. У

финансирању инвестиција нису кориштена туђа средства, тако да у 2014. години није исказан степен задужености.

- У 2013. години исказан је просјечан степен наплате потраживања од 64% (у 2013. години од 61%), посматрано на нивоу укупних ненаплаћених потраживања и из ранијих периода.

Имајући у виду битне карактеристике и елементе квалитета пословања „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години, као и сљедеће:

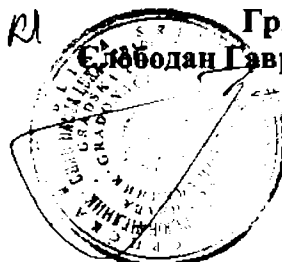
- очекивано повећање укупног прихода по основу дате сагласности на повећање цијене услуга прикупљања и одвоза комуналног отпада од домаћинства од 20,0%, с примјеном од 01.03.2015. године, као и могућност побољшања степена наплате потраживања;
- могућност повећања натуралног обима услуга по основу урбанизације територије Бањалуке, оживљавања привредних активности и станоградње;
- извршилац комуналних услуга не може да утиче на повећање реализације услуга, које се финансирају из буџета града (услуге јавне хигијене и зимске службе), али је, у односу на 2013. годину, вриједност уговора у 2014. години повећана 2,9%;
- у условима када су укупни расходи у 2014. години смањени 15,3%, у односу на 2013. годину, даљња рационализација расхода могла би да се одрази на квантитет и квалитет извршених комуналних услуга;
- исказани бруто губитак у 2014. години (210.187 КМ) мањи је 91,4% од губитка исказаног у 2013. години (2.438.095 КМ);
- коефицијент економичности у 2014. години (0,9771) повећан је 26,1%, у односу на 2013. годину (0,7747), што је резултат позитивних кретања у 2014. години (повећање укупног прихода од 6,8%, смањење укупних расхода од 15,3% и смањење бруто губитка са 2.438.095 КМ у 2013. години, на 210.187 КМ у 2014. години),

што, са становишта економске оправданости, налаже даље провођење мјера за санацију губитка, Одјељење за привреду предлаже Скупштини града Бањалуке да размотри и прихвати Информацију о пословању „Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години.

ОБРАЂИВАЧ
Одјељење за привреду

ПРЕДЛАГАЧ
Градonaчелник
Едмунд Гаврановић, дипл. правник

Прилози:
-Табеле 1 и 2

„Чистоћа“ а.д. Бањалука

Т-1

Ред. број	Елементи привређивања	Јед. мјере	Остварено у		Индекс 5:4
			Претходној години (2013.)	Извјештајном периоду (2014.)	
1	2	3	4	5	6
1	Натурални обим услуга, према врстама комунал. услуга				
а	Чишћење и прање јавних површина-јавна хигијена	м ²	90.675.766	87.148.005	96,1
б	Прикупљање и одвоз комуналног отпада од домаћ. и др. потрошача у истом режиму мјерења потрошње	тона	53.663	55.912	104,2
в	Прикупљање и одвоз комуналног отпада од пословних потрошача	контејнер-тура	4.932	4.432	89,9
г	Зимска служба				
	Машински рад	h	4.314	1.970	45,7
	Мануелни рад	h	13.052	6.250	47,9
2	Укупан приход	КМ	8.382.536	8.950.767	106,8
3	Укупни расходи	КМ	10.820.631	9.160.954	84,7
а	Трошкови сиров. и материјала	КМ	371.008	312.047	84,1
б	Трошкови горива и енергије		820.534	603.489	73,5
в	Трошкови амортизације и резервисања	КМ	985.593	838.035	85,0
г	Трошкови производних услуга	КМ	1.790.788	1.799.881	100,5
д	Трошкови бруто зарада и накнада	КМ	3.073.787	2.922.910	95,1
ђ	Остали лични расходи	КМ	1.345.067	1.112.566	82,7
е	Расходи по основу исправ. вриј. и отписа потраживања	КМ	1.759.858	834.661	47,4
ж	Остали нематеријални трошкови	КМ	213.753	304.350	142,4
з	Остали расходи		460.243	433.015	94,1
4	Бруто добит	КМ	-	-	-
4а	Бруто губитак	КМ	2.438.095	210.187	8,6
5	Просјечан број радника на бази часова рада		236	244	103,4
6	Просјечно испл. мјесечна нето зарада по раднику	КМ	628	629	100,2
7	Вриједност реализованих инвест. активности	КМ	358.953	567.709	158,2
а	машине и опрема	КМ	8.686	125.365	1.443,3
б	транспортна средства	КМ	346.033	392.069	113,3
в	грађевински објекти	КМ	4.234	50.275	1.187,4
	Извори финансирања	КМ	358.953	567.709	158,2
а	Властити изворн	КМ	358.953	567.709	158,2

6	Ангажована буџетска средства (Град, Влада РС)	КМ	-	-	-
в	Туђи извори-кредити	КМ	-	-	-
8	Укупне обавезе	КМ	1.000.539	1.233.342	123,3
а	Краткорочне обавезе	КМ	932.391	1.219.649	130,8
б	Дугорочне обавезе	КМ	68.148	13.693	20,1
9	Ликвидна новчана средства (готовина и готов. еквиваленти)	КМ	559.998	384.551	68,7
10	Потраживања од купаца	КМ	5.770.955	5.528.229	95,8
11	Просјечан степен наплате потраживања	%	61	64	104,9
12	Реализација комуналних услуга које се финансирају из буџета града	КМ	1.852.993	1.906.226	102,9
13	Фактурисана реализација	КМ	9.342.139	9.576.887	102,5
	- домаћинства	КМ	4.557.427	4.604.713	100,7
	- правна лица	КМ	4.042.094	4.507.822	111,5
	- предузетници	КМ	742.618	464.352	63,7
14	Наплаћена потраживања	КМ	9.198.121	9.820.350	106,8
	- домаћинства	КМ	4.491.248	5.316.430	118,0
	- правна лица	КМ	3.999.743	3.938.533	98,5
	- предузетници	КМ	707.130	565.387	81,5

**Основни елементи квалитета привређивања
„Чистоћа“ а.д. Бањалука у 2014. години**

Т-2

Ред. број	Основни елементи квалитета привређивања	„Чистоћа“ а.д. Бањалука	
		2013	2014
1	Укупан приход по раднику у КМ	35.519	36.683
2	Укупни расходи по раднику у КМ	45.850	37.545
3	Коефиц. економичн. послов. (УП/УР)	0,7747	0,9771
4	Бруто добит по раднику у КМ	-	-
4а	Бруто губитак по раднику у КМ	10.331	861
5	Реализоване инвестиције у извјештајном периоду у КМ	358.953	567.709
6	Степен задужености (Туђи извори/Укуп. извори инвестирања) у %	-	-

На основу члана 43. Закона о локалној самоуправи (Сл.гласник Републике Српске, бр. 101/04, 42/05, 118/05 и 98/13), члана 55. Статута Града Бања Лука (Сл.гласник Града Бања Лука, бр. 25/05, 30/07, 17/12 и 20/14) и Програма рада Скупштине града Бања Лука за 2015. годину (Сл.гласник Града Бања Лука, број 2/15), доносим

ЗАКЉУЧАК

I – Информацију о пословању „Чистоће“ а.д. Бања Лука, у 2014. години, Одјељење за привреду припремило је у мјесецу мају 2015. године.

II – Информацију из претходне тачке упућујем Скупштини града Бања Лука на разматрање.

Број: 12-К-2056/15.

Дана: 17.06.2015. године

ГРАДОНАЧЕЛНИК
Слободан Јевранивић, дипл.правник

ДОСТАВЉЕНО:

1. Скупштини града Бањалука,
2. Евиденцији.